

Xitatimente xa Vuhangalasamahungu

Nguva yo Fayila Tithirasiti Yi Pfurile

Tshwane, 7 Ndzati 2026 – Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) byi tiyisisa leswaku nguva yo fayila Tithirasiti yi kunguhatiwile ku pfula hi ti 19 Ndzati 2026. Ku ya hi Gazete ya Mfumo, siku ro pfala ro fayila Tithirasiti i ti 22 Sunguti 2027 eka vahakelaxibalo va nkarhinyana na lava nga riki va nkarhinyana. Valawulathirasiti na vayimeri lava tsarisiweke va fanele ku fayila Ntlheriso wa Xibalo xa Malinghena wa Thithirasiti (ITR12T) enkarhini lowu.

Tithirasiti hinkwato leti nga vaaki leti tsarisiweke na Tithirasiti leti nga riki vaaki leti ringanelaka ti fanele ti rhumela mitlheriso hi ku ya hi xitiviso xa mani na mani xa lembe ti fanele ti rhumela ITR12T.

Ntsariso na SARS i xilaveko mayelana no fayila. Thirasiti yihi na yihi yi fanele ku tsariseriwa Xibalo xa Malinghena eka 21 wa masiku endzhaku ko tsarisiwa na Mufambisi wa Khotokulu. Ku na tithirasiti leti nga tsarisiwangiki. Valawulathirasiti va hlohloteriwa ku tiyisisa leswaku Tithirasiti hinkwato ti tsarisiwile naswona ti fikelela swiboho swa tona kahle. SARS yi endla swi olova no vevuka ku tsarisa hi ku nyiketa xintshuxo xa dijitali xo olova eka Tithirasiti ku titsarisela xibalo xa malinghena hi ku tirhisa *SARS Online Query System* leyi fikelelekaka eka webusayiti ya SARS.

Ntsariso wu nga tlhela wu endliwa erhavini ra SARS endzhaku ko endla xitshembisano xa eBooking hi ku tirhisa webusayiti ya SARS. Nongoloko wa matsalwa lama lavekaka eka ntsariso wa thirasiti mayelana na xibalo xa malinghena ma nga kumeka eka webusayiti ya SARS. SARS sweswi yi le ku boxeni ka tithirasiti leti faneleke ku tsarisiwa no tiyisia leswaku tithirasiti leti ringanelaka ti tisiwa eka nete ya xibalo.

Nguva leyi yo fayila yi hlangana na ntiviso wa rimba ra nxupulo wa nkavulandzelelanawu wa vulawuri ra SARS mayelana na swiboho swo fayila Tithirasiti. Vahakelaxibalo va SARS va nga tsakisa hi ku tiva leswaku ntlheriso wa xibalo xa malinghena ya Thirasiti ITR12T wu antswisiwile ku endla swi olova ku landzelela na swiboho swa thirasiti no papalata mixupulo ya vulawuri mayelana na nkarhumelo kumbe lowu hlweleke. Mindlandlamuxo leyi yi katsa:

- Malinghena, mitsengo leyi averiweke na vuxokoxoko byo karhi bya tihakelo byi ngenisiwile ku sungula na switiviwa swa IT3(t) ku hunguta mbuyelelo no antswisa nkahoxeko.
- Tixedulu ta vavuyeriwa eka ITR12T ti ta tlhela ti ngenisiwa ro sungula hi ku tirhisa switiviwa swa vandla ra vunharhu IT3(t).
- Swivutiso swa masungulo swa vun'winyi byo vuyerisa swi ta ndlandlamuxiwa ku fikelela tikheyisi leti mutumbuluxi ku nga enthithi ya xinawu leyi nga ha riki kona, ku engetela eka vanhu va ntumbuluko lava loveke.
- Vuxokoxoko bya vutihlanganisi bya mutivi wa swa xibalo sweswi i ndhawu leyi bohaka leyi nga ta fambisa mbhurisano wo hetiseka.

Loko Thirasiti yi yimile ku tirha naswona yi herisiwile ku ya hi xitirho xa Thirasiti na nawu lowu tirhaka, Valawulathirasiti va fanele va teka magoza lama lavekaka ku sula Thirasiti eka Mufambisi wa Khotokulu (Master) na SARS haswimbirhi.

Ku fikela sweswi, swi fanele swi lemukiwa leswaku nsulo na Mufambisi a swi vuli nsulo na SARS hi ndlela leyi tiendlekelaka. Endzhaku ka nsulo na Mufambisi, Thirasiti yi fanele yi sula ntsariso na SARS hi ku rhumela xikombelo xa nsulo, kun'we na matsalwa mo seketela lama lavekaka, hi ku tirhisa imeyili eka contactus@sars.gov.za kumbe hi ku tirhisa rhavi ra SARS hi ku buka xitshembisano.

Rhumelo wa Mitlherisohava na Swiyimo swa Ndzahlekelo lowu Hlahluviweke: Ndhawu ya Nkongomiso ya SARS

Eka nguva leyi yo fayila, SARS yi ta kongomisa eka ku boxa, ku xopaxopa, no ololoxa mihambano leyi kumiwaka eka rhumelo wa mitlherisohava na swiyimo swa ndzahlekelo lowu hlahluviweke. Xikongomiso lexi kongomise ka ku antswisa vumlandzelelanawu no mangala nkahoxeko eka Tithirasiti hinkwato. Laha ku vonakaka ku ri na vonelo ro hoxeka exikarhi ka vahakelaxibalo va Thirasiti laha Tithirasiti leti nga tirhiki nkarhinyana leti nga tirhisiweki ngopfu eka humeleriso wa malinghena va nga fayila ntsena mitlherisohava. Vukona bya tinhundzu leti nga tirhiki nkarhinyana a byi ntshuxi Thirasiti ku suka eka xiboho xo paluxa tinhundzu ta yona, swikweleti, na vuxokoxoko bya swa timali hinkwaboye lebyi faneleke.

Vahakelaxibalo va tsundzuxiwa leswaku tinhundzu hinkwato, ku katsa tinhundzu leti nga tirhiki kumbe leti "yimeke", ti fanele ku paluxiwa. Ku engetela, malinghena

hinkwayo na matirhiselo ma mali leswi xakelanaka na tinhundzu teto – xikombiso, kaya ra vuwiselo kumbe nhundzunkamfambiso na nhlayiso wa nhundzu yaleyo – swi fanele swi tivisiwa hi ndlela yo lulama.

Tithirasiti leti vikaka mitlherisohava kumbe swiyimo swa ndzahlekelo lowu hlahluviweke ti fanele ti seketela swiyimo leswi eka mpaluxo wo helela wa tinhundzu ta thirasiti, malinghena, matirhiselo ma mali na swikweleti. Mitlherisohava kumbe swiyimo swa ndzahlekelo lowu hlahluviweke swi fanele swi seketeriwa hi ntalo hi tirhekhodo ta Thirasiti na swiyimo leswi tumbeleke.

Valawulathirasiti va ta Tshama va ri na Vutihlamuleri eka Timhaka ta Xibalo

SARS yi tiyisisa leswaku vutihlamuleri byo kuma, ku hlayisa no engetela leswintshwa eka vuxokoxoko bya nkahoxeko bya Thirasiti swi le ka Valawulathirasiti hi ku hetiseka. Nawu wa Ndzawulo wa Nhundzu ya Thirasiti wa Nomboro 57 wa 1988 (TPCA) wu lerisa Valawulathirasiti ku tirha hi vukheta, ku tinyiketela, na vuswikoti ku fambisa timhaka ta Thirasiti. Ku engetela, "nawu wa xiendlo wa nhlanguano" wu lava Valawulathirasitikuloni ku tirha hi nhlanguano eka vulawuri bya Thirasiti. Hambiloko Valawulathirasiti vo rhumela ku endleriwa mitirho yo karhi, va tshama va ri na vutihlamuleri byo helela na ku tihlamulela. TPCA yi pimela hetiseko wa swipimelo leswi lavaka ku susa khumbeko wa Valawulathirasiti eka vutihlamuleri bya swiyimo leswi vekiweke hi nawu.

Valawulathirasiti va nga thola mutivi wa swa xibalo ku pfuna ku lawula Thirasiti no fikelela swiboho swa yona. Hambiswiritano, Valawulathirasiti va ta tshama va ri na vutihlamuleri eka vulandzelelanawu bya xibalo xa Thirasiti ematihlweni ma nawu. Ehansi ka swiyimo swo karhi leswi nyikiweke eka Nawu wa Vulawuri bya Xibalo, Valawulathirasiti va nga ha tekiwa va ri na vutihlamuleri eka swiboho swa xibalo swa Thirasiti. Valawulathirasiti kwalaho va fanele va tiyisisa leswaku Thirasiti yi tshama yi landzelerisa hi ku helela swiboho swa yona swa xibalo.

I yini leswi Lavekaka ku Fayila Ntlheriso wa Xibalo xa Malinghena mayelana na Thirasiti

Valawulathirasiti va nga rhumela mitlheriso ya vona hi ndlela ya xielekitironiki hi ku tirhisa SARS [eFiling \(sarsefiling.co.za\)](http://sarsefiling.co.za) kumbe ndlela ya manyuwali eka SARS Service Centre [hi xitshembisano ntsena](#). Vahakelaxibalo va fanele ku titsarisela eFiling ku fayila ITR12T. Ntlheriso xa xibalo lowu olovisiweke wa kumeka eka eFiling mayelana na Tithirasiti leti nga tirheki nkarhinyana. ITR12T yi antswisiwile hi pheji ra ntiviso wa vun'wini lebyi vuyerisaka ku rhekhoda vini hinkwavo lava vuyeriwaka na lava nga vuyeriwaka ku suka eka Thirasiti kumbe mivuyelo ya yona.

Thirasiti leyi nga na vavuyeriwa va khume kumbe va le hansinyana va nga tata ITR12T erhavini ra SARS loko ku ve ku endliwile [xitshembisano xa le rhavini xa e-booking](#) ku sungula eka webusayiti ya SARS, na leswaku ntlheriso wu kandziyisiwile na tindhawu leti faneleke ti tatiwile ku nga si fika xitshembisano. ITR12T yi nga kopiwa ku suka eka eFiling.

Matsalwa lama Lavekaka ku Fayila Ntlheriso wa Xibalo xa Thirasisti ITR12T

Valawulathirasiti va fanele va va na matsalwa lama loko va tata ITR12T kumbe loko ma laviwa hi SARS:

- Tsalwa ra ntumbuluxo wa thirasiti kumbe wili
- Tluka ra malinghena na matirhiselo ma mali
- Vumbhoni bya tikhirediti tihi na tihi ta xibalo
- Switatimente swa timali ta lembe/tiakhawunti ta vulawuri ta lembe
- Tsalwa ra vun'wini byo vuyerisa ku ya hi enthithi leyi longoloxiweke
- Makanelwa na xintshuxo xa ntholo wa Valawulathirasiti
- Mapapila ma Vulawuri

Valawulathirasiti va fanele va tsundzuka ku mangala micinco yihi na yihi eka vuxokoxoko lebyi tsarisiweke bya Thirasiti eka SARS eka 21 wa masiku ma bindzu mayelana na ncinco. Xilaveko lexi a xi pimeriwangi eka muxaka wun'we wa ncinco wo karhi. Xi katsa, xikombiso, micinco eka Valawulathirasiti, muyimelavahakelaxibalo, vuxokoxoko bya vutihlanganisi, tiadirese ta ndhawu kumbe ta poso, na vuxokoxoko byihi na byihi byin'wana lebyi tsarisiweke lebyi faneleke eka Thirasiti. Ntsandzeko wo

tivisa SARS micinco ya vuxokoxoko lebyi tsarisiweke swi nga hoxa xandla eka nandzu wa vugevenga ehansi ka xiyenge xa Nawu wa Vulawuri bya Xibalo.

Ku fayiliwa ka Ntlheriso wa Switiviwa swa Vandla ra Vunharhu IT3(t) wa Tithirasiti.

Vahakelaxibalo va tithirasiti va fanele va lemuka leswaku mitlheriso ya switiviwa swa vandla ra vunharhu IT3(t) yi fanele ku rhumeriwa hi ti 30 Ndzati 2026, eka lembe ra nhlahluvo ra 2026. Ntlheriso wa switiviwa swa vandla ra vunharhu IT3(t) wu fanele wu rhumeriwa hi vayimelavahakelaxibalo va Tithirasiti. Xikongomelo xa ntlheriso wa IT3(t) i xa leswaku vayimelavahakelaxibalo va thirasiti va nyika vuxokoxoko bya mitsengo leyi averiweke eka vavuyeriwa mayelana na lembe ro karhi ra nhlahluvo. Ntlheriso wa IT3(t) wu tirhisiwa ku tata mitlheriso ya xibalo ya vavuyeriwa hi mitsengo leyi averiweke eka vavuyeriwa volavo hi Thirasiti.

Mayelana na vuxokoxoko byo tala, tihlanganise na SARS eka SARSMedia@sars.gov.za.

MAKUMU